

- p r o j e k t -

UCHWAŁA Nr .../.../2026
RADY GMINY LESZNO
z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia dokumentu pn. "Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r."

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.), uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się "Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r. ", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leszno.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) nakłada na organy wykonawcze województw, powiatów i gmin obowiązek sporządzenia programów ochrony środowiska, jako realizację polityki ochrony środowiska państwa.

Obowiązujący Program został przyjęty Uchwałą Nr XLI/231/2021 Rady Gminy Leszno z dnia 21 grudnia 2017 r. za lata 2021 -2024 z perspektywą do 2028 r.”.

Przedmiotowe opracowanie w swojej treści zawiera analizę stanu środowiska – poszczególnych Obszarów interwencji oraz ocenę realizacji w okresie sprawozdawczym celów i zadań Programu. Wskazane w Programie zadania uwzględniają uwarunkowania wynikające z programów sektorowych, planów i programów wyższego szczebla. Wyznaczone cele i zadania są pochodną stanu i zagrożeń środowiska i związane są z możliwymi do podjęcia przez Gminę oraz inne jednostki, działaniami zmierzającymi do racjonalnego korzystania i ochrony środowiska. Stanowią wytyczne do określania m. in. zadań inwestycyjnych, a stopień ich wdrażania związany jest z możliwościami finansowymi Miasta i innych jednostek i podmiotów.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska po przedstawieniu raportów radzie gminy i ich przyjęciu, są one przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

WÓJT

/-/ Grzegorz Banaszkiewicz

RAPORT

z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024

ZAMAWIAJĄCY

Gmina Leszno

Al. Wojska Polskiego 21,
05-084 Leszno

WYKONAWCA

Energia dla Miast Sp. z o.o.

ul. Powstańców Śląskich 1
43-190 Mikołów

tel.: 32 326 78 17

e-mail: biuro@energiadlamiast.pl

OPRACOWANIE

Kamil Krzoski

Michał Mroskowiak

Anna Owsikowska

Katarzyna Płonka-Peła

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1 Podstawa prawna	4
1.2 Okres sprawozdawczy	4
1.3 Źródła danych	4
2. Charakterystyka gminy	5
2.1 Położenie	5
2.2 Demografia	6
2.3 Mieszkalnictwo	8
2.4 Gospodarka.....	9
2.5 Obszary przyrodnicze prawnie chronione	11
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno.....	14
4. Działania edukacyjne prowadzone na terenie gminy	24
5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	25
5.1 Ocena finansowania zamierzeń Programu Ochrony Środowiska	25
5.2 Ocena systemu monitoringu	26
6. Podsumowanie	30
Spis rysunków	31
Spis tabel.....	31

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54 z późn. zm.) Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, Wójt Gminy Leszno przedstawia Radzie Gminy. Po przedstawieniu Raportu Radzie Gminy jest on kolejno przekazywany do Zarządu Powiatu.

Program Ochrony Środowiska, dla którego sporządzono niniejszy Raport został przyjęty Uchwałą nr XLI/231/2021 Rady Gminy Leszno z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.”. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Zawiera cele i zadania, które powinna realizować gmina jak i inne podmioty w celu ochrony środowiska w jej granicach administracyjnych.

1.2 Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska obejmuje okres od 01.01.2021 roku do 31.12.2024 roku i został sporządzony na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021 – 2024 z perspektywą do 2028 r.”.

1.3 Źródła danych

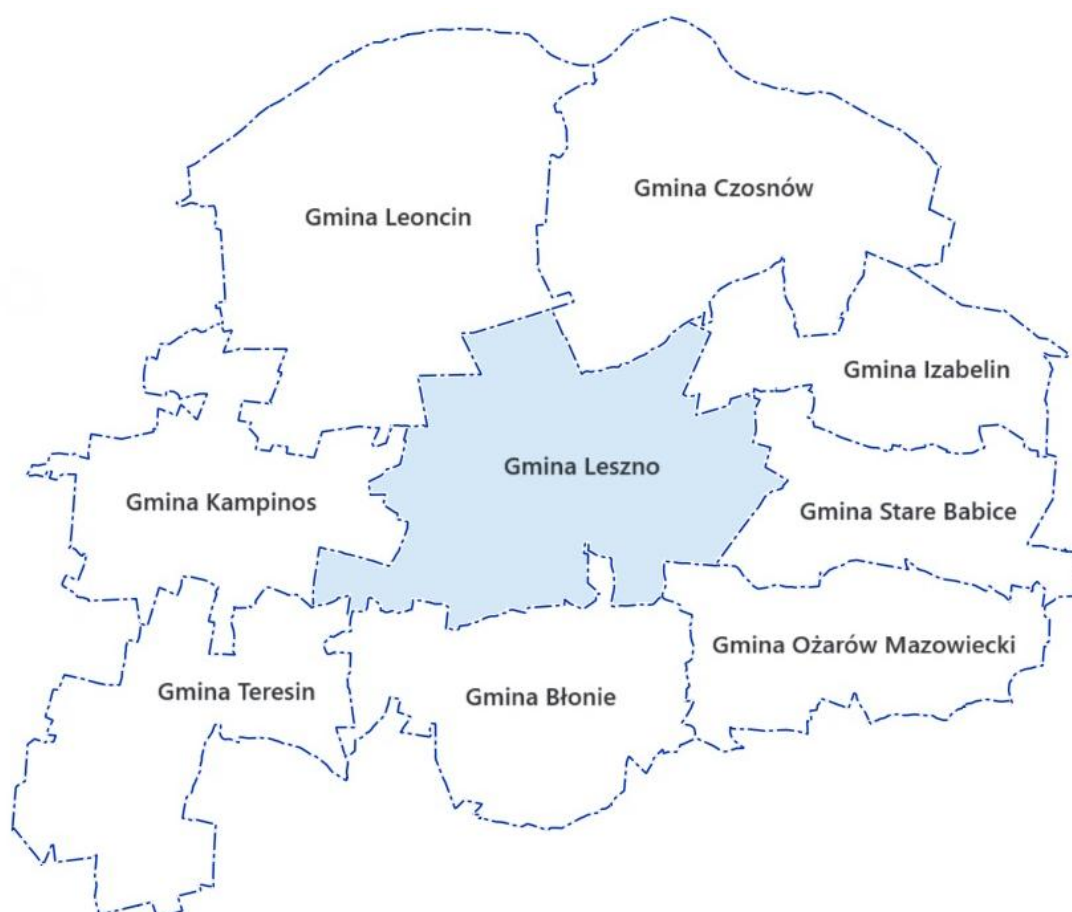
Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego dokumentu pochodziły z Urzędu Gminy Leszno, „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.” oraz z Banku Danych Lokalnych (GUS).

2. Charakterystyka gminy

2.1 Położenie

Gmina Leszno jest gminą wiejską położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie warszawskim zachodnim. Gmina zajmuje powierzchnię 125 km² i graniczy:

- od północy z gminą Leoncin oraz gminą Czosnów,
- od północnego wschodu z gminą Izabelin,
- od wschodu z gminą Stare Babice,
- od południowego wschodu z gminą Ożarów Mazowiecki,
- od południa z gminą Błonie,
- od zachodu z gminą Kampinos,
- od południowego zachodu z gminą Teresin.

Rysunek 1. Położenie Gminy Leszno na tle gmin sąsiednich

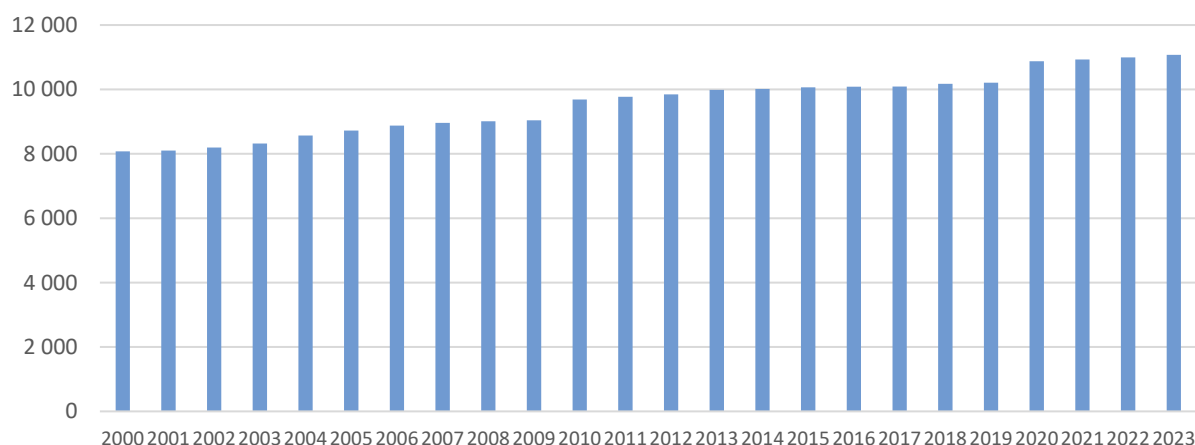
Źródło: opracowanie własne

Obszar gminy podzielony jest na 25 sołectw:

- Czarnów,
- Feliksów,
- Gawartowa Wola,
- Grądy,
- Kępiaste,
- Korfowe,
- Leszno Południe,
- Leszno Północ,
- Leszno Wschód,
- Łubiec,
- Marianów,
- Powązki,
- Roztoka,
- Szadkówek,
- Trzciniec,
- Walentów,
- Wąsy Kolonia,
- Wąsy Wieś,
- Wiktorów,
- Wilkowa Wieś,
- Wilków,
- Wólka,
- Wyględy,
- Zaborów,
- Zaborówek.

2.2 Demografia

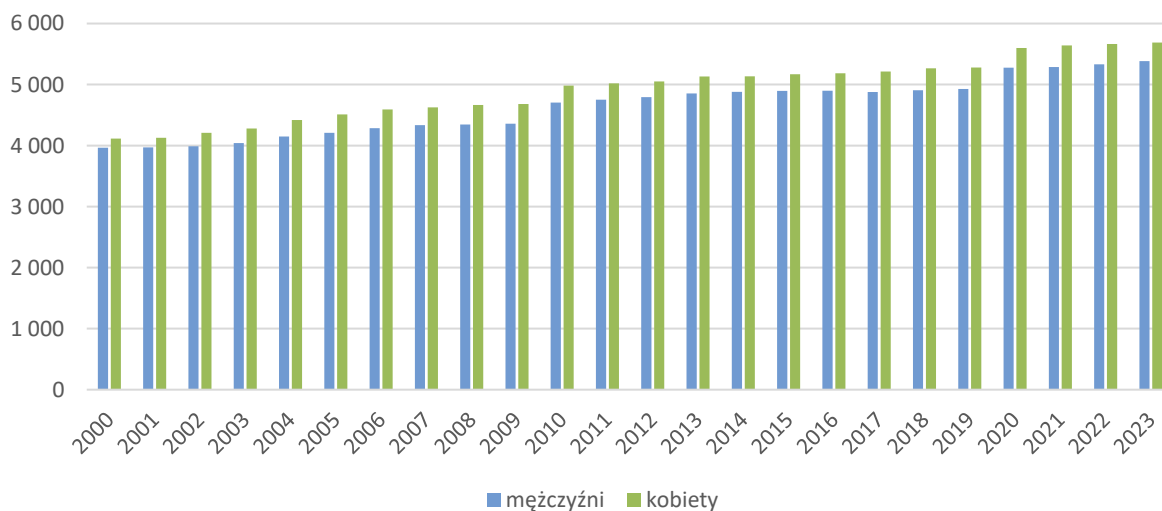
Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Bank Danych Lokalnych GUS w 2023 roku Gminę Leszno zamieszkiwało 11 072 mieszkańców, w tym 5 689 kobiet i 5 383 mężczyzn. Liczba mieszkańców gminy od 2000 r. cały czas sukcesywnie wzrasta. Poniższy wykres przedstawia liczbę ludności gminy w latach 2000-2023.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców Gminy Leszno w latach 2000-2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

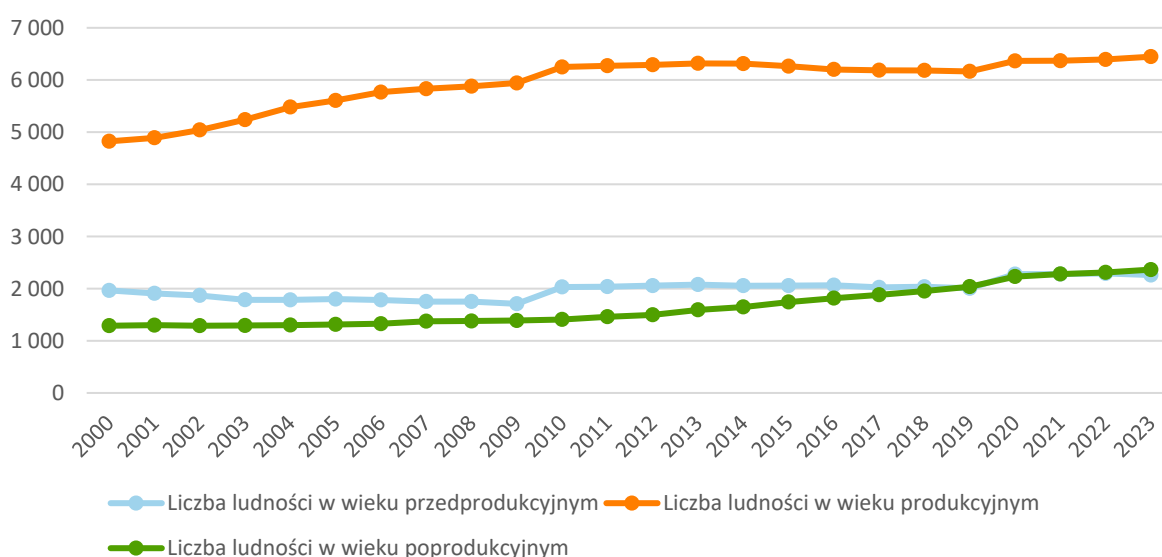
Z powyższego wykresu wynika, że liczba mieszkańców gminy na przestrzeni lat 2000-2023 wzrosła o 2 994 osoby. Wśród mieszkańców gminy przeważają kobiety, różnica ta w 2023 roku wyniosła 306 osób.

Rysunek 3. Liczba mieszkańców Gminy Leszno w latach 2000-2023 w podziale na płeć

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Analizując liczbę mieszkańców Gminy Leszno w podziale na wiek, można zauważyć, że na terenie gminy nie obserwuje się ogólnokrajowego trendu starzenia się społeczeństwa. Mimo iż przybywa osób w wieku poprodukcyjnym to liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym stale rośnie.

Rysunek 4. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie Gminy Leszno w latach 2000-2023

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gęstość zaludnienia to wskaźnik pokazujący wielkość osadnictwa ludności na określonej powierzchni terenu. Najczęściej ustala się go w postaci liczby osób zamieszkujących daną gminę w przeliczeniu na kilometr kwadratowy. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Leszno w 2023 roku wynosiła 88,5 os./km². Zgodnie z danymi przedstawionymi w poniższej tabeli można zauważyć, że na terenie gminy z roku na rok wzrasta gęstość zaludnienia.

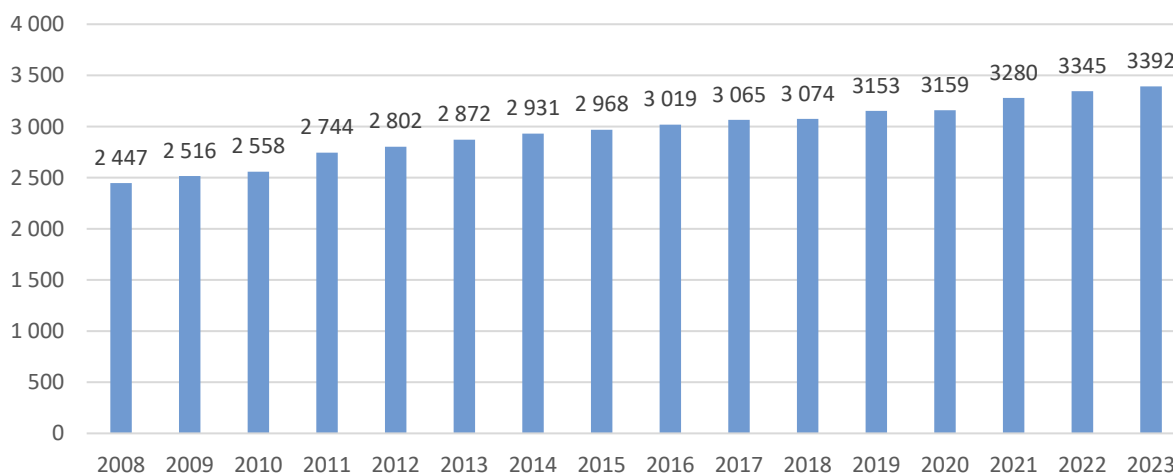
Tabela 1. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Leszno w latach 2010-2023

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gęstość zaludnienia [os./km ²]	77,5	78,1	78,7	79,8	80,1	80,5	80,6	80,7	81,3	81,6	87,0	87,4	87,9	88,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

2.3 Mieszkalnictwo

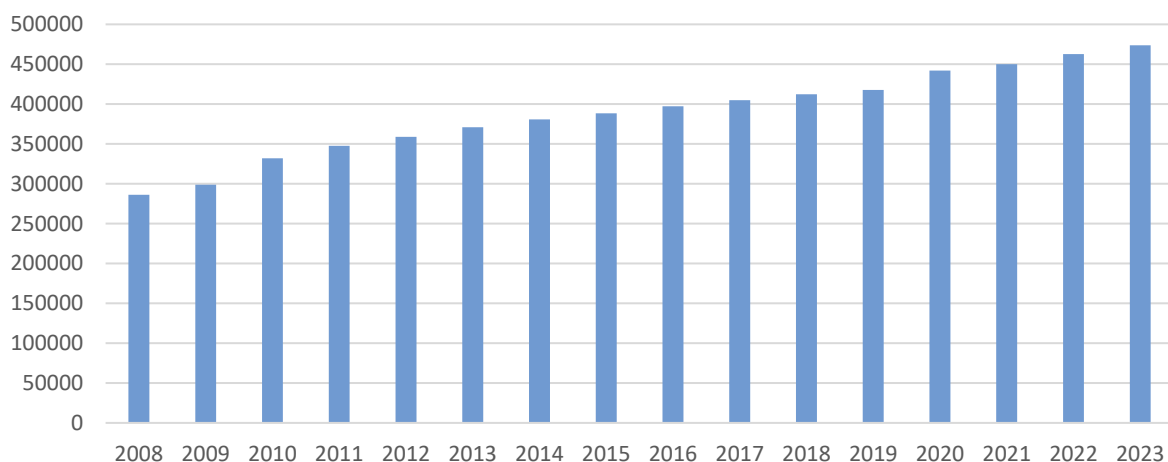
Liczba budynków mieszkalnych na terenie Gminy Leszno w 2023 roku wynosiła 3 392. Ich całkowita powierzchnia użytkowa wynosiła 473 787 m². W stosunku do lat poprzednich odnotowuje się systematyczny wzrost liczby budynków. Poniższy wykres przedstawia zmiany liczby budynków mieszkalnych na terenie gminy w latach 2008 – 2023.

Rysunek 5. Liczba budynków mieszkalnych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Poniższy wykres przedstawia powierzchnię użytkową mieszkań na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023. Obserwuje się trend rosnący.

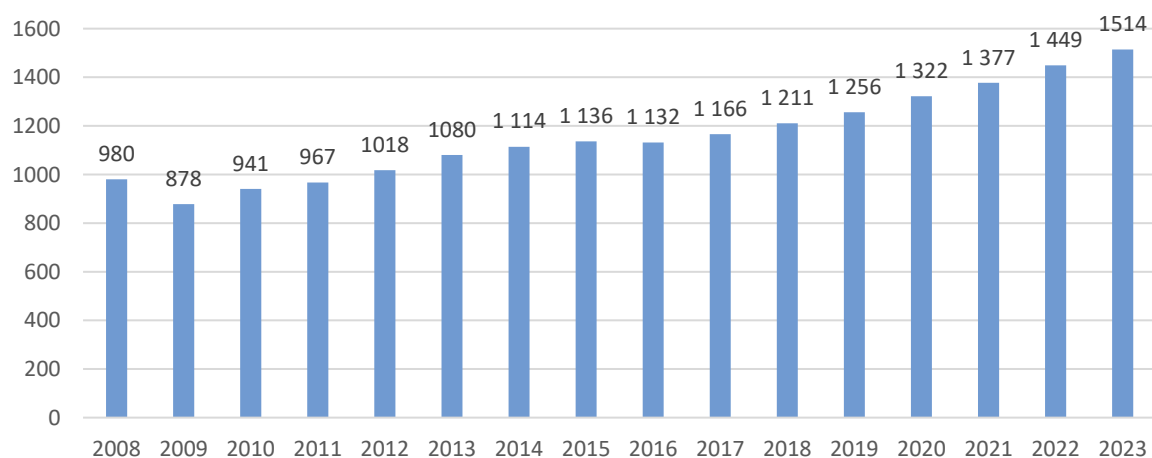
Rysunek 6. Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²] zlokalizowanych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Realizacja tego zadania skoncentrowana jest głównie na tworzeniu i utrzymywaniu gminnych zasobów mieszkaniowych oraz na wspieraniu i tworzeniu dogodnych warunków rozwoju dla innych podmiotów, które prowadzą działalność w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

2.4 Gospodarka

Łącznie w roku 2023 na terenie Gminy Leszno odnotowano 1 514 aktywnych podmiotów gospodarczych. Liczba ta wzrosła o 65 (4,49%) w stosunku do roku poprzedniego. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat miała tendencję wzrostową.

Rysunek 7. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024

Tabela 2. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 na terenie Gminy Leszno w 2023 roku

Sekcja wg PKD	Nazwa	Liczba podmiotów
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13
B	Górnictwo i wydobywanie	0
C	Przetwórstwo przemysłowe	106
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F	Budownictwo	165
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	294
H	Transport i gospodarka magazynowa	124
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	33
J	Informacja i komunikacja	114
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	48
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	234
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	57
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7
P	Edukacja	73
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	71
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	46
S,T	Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	86

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Jak wynika z powyższej tabeli dominującą gałęzią gospodarki gminy jest sekcja G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 294 podmioty, M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 234 podmioty i F (budownictwo) – 165 podmiotów. Istotna liczba podmiotów gospodarczych znajduje się również w sekcji H (transport i gospodarka magazynowa) – 124 podmioty, sekcji J (informacja i komunikacja) – 114 podmiotów oraz sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) – 106 podmiotów.

2.5 Obszary przyrodnicze prawnie chronione

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody na terenie Gminy Leszno znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- park narodowy,
- obszar chronionego krajobrazu,
- obszar natura 2000,
- pomniki przyrody.

Kampinoski Park Narodowy

Utworzony został uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1959 r. Obejmuje tereny Puszczy Kampinoskiej w pradolinie Wisły, w zachodniej części Kotliny Warszawskiej. Aktualna powierzchnia parku wynosi 38 544,33 ha w tym 6973,3 ha (18%) na terenie Gminy Leszno. Pod ochroną ścisłą znajduje się powierzchnia 4 638 ha (22 wydzielone obszary). Ustanowiona w 1977 roku strefa ochronna wokół Parku, zwana otuliną, ma zasięg 37 756 ha. Ponad 70% powierzchni Parku zajmują lasy. Podstawowym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, a dominującym siedliskiem bór świeży. Kampinoski Park Narodowy ma urozmaicony krajobraz, dominują dwa kontrastujące ze sobą elementy - wydmy i bagna.

Urozmaicona rzeźba terenu parku wraz z mozaiką siedlisk - od bagiennych po skrajnie suche - decyduje o dużym bogactwie szaty roślinnej. Występuje tu około 150 zbiorowisk roślinnych, które tworzy ponad 1400 gatunków roślin naczyniowych i około 150 gatunków mszaków.

Kampinoski Park Narodowy stanowi wyjątkową ostoję fauny w Centralnej Polsce. Stwierdzono tu występowanie blisko 4 000 gatunków bezkręgowców (szacuje się, że liczba gatunków tej grupy zwierząt w Puszczy Kampinoskiej może wynosić nawet kilkanaście tysięcy), blisko 30 gatunków ryb, 13 gatunków płazów, 6 rodzimych gatunków gadów, ponad 200 gatunków ptaków (w tym blisko 150 lęgowych) i ponad 50 gatunków ssaków.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu zlokalizowany jest na terenie ponad 50 gmin w tym również Gminy Leszno. Powierzchnia obszaru wynosi 148 409,1 ha w tym 1731 ha na terenie Gminy Leszno. Jedną z ważniejszych funkcji, jaką pełni Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu jest funkcja korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację roślin, zwierząt i grzybów. Jest to rodzaj łącznika pomiędzy cennymi przyrodniczo obszarami.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz, duże zróżnicowanie siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt.

Obszar Natura 2000 – Puszcza Kampinowska (PLC 140001)

Obszar znajduje się na Nizinie środkowomazowieckiej w południowo-zachodniej części Kotliny Warszawskiej. Od wschodniej strony bezpośrednio graniczy Warszawą. Teren ten charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem morfologicznym na tle otaczających ją terenów równinnych. Występują tu naprzemianległe obszary wydmowe i bagienne.

Roślinność Puszczy Kampinowskiej, uwarunkowana zróżnicowanym charakterem rzeźby terenu i podłoża, wykazuje się charakterystycznym układem przestrzennym, w którym wyróżniają się dwa główne, naprzemiennie ułożone elementy - porośnięte głównie borami sosnowymi i mieszanymi pasy wydmowe oraz w znacznej mierze bezleśne pasy bagienne z roślinnością szuwarową i łąkową, a także coraz mniej już licznymi pastwiskami i polami uprawnymi. Lasy zajmują łącznie ponad 70% powierzchni obszaru. Dominującymi gatunkami w drzewostanach są: sosna zwyczajna (66 %), olsza czarna (12 %), dąb szypułkowy (10 %) brzoza brodawkowata i omszona (8 %).

Obszar ma duże znaczenia dla zachowania bioróżnorodności w centralnej Polsce. Fauna Puszczy Kampinowskiej szacowana jest na ok. 16 000 gatunków. Wśród kręgowców występuje: 13 gat. płazów, 6 gat. gadów, 52 gat. ssaków, w tym trzy po udanej reintrodukcji: łódź (w 1951 r.), bór (1980 r.) i ryś (1992 r.). Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 45. Obszar wchodzi w skład Rezerwatu Biosfery "Puszcza Kampinowska". Na terenie ostoi udokumentowano występowanie ponad ok. 150 lęgowych gatunków ptaków.

Obszar stanowi jednocześnie obszar specjalnej ochrony ptaków oraz specjalny obszar ochrony siedlisk. Przedmiotami ochrony są tu siedliska przyrodnicze (2330, 4030, 6120, 6410, 9190, 91E0, 91I0,) oraz gatunki roślin (dzwonecznik wonny, starodub łąkowy, leniec bezpodkwiatkowy) i zwierząt (mopek, wilk, ryś, zgniotek cynobrowy, przeplatka aurinia, zalotka większa, czerwoczyk nieparek, pachnica dębowa, modraszek telejus), a także gatunki ptaków (bocian czarny, bocian biały, trzmiełojad, kropiatka, derkacz, lelek zwyczajny, dzięcioł średni, lorka).

Pomniki przyrody

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Leszno.

Tabela 3. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Leszno

Lp.	Nazwa gatunkowa	Miejscowość	Lokalizacja
1	Grupa 4 Dębów szypułkowych (Quercus robur)	Gawartowa Wola	park RSP Gawartowa Wola
2	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Grabina	na granicy posiadłości Józefa Zielińskiego i Edwarda Liszkiewicza
3	Jałowiec pospolity - Juniperus communis (Jałowiec Królewski)	Korfowe	ok. 100 m od zabudowań gospodarczych Stanisława Blocha w kierunku zachodnim, na polu ornym (miedza)
4	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Leszno	pobocze jezdni ul. Fabrycznej po jej południowej stronie na wysokości Spółdzielni Kółka Rolniczego
5	Grupa 2 drzew: Dąb szypułkowy - Quercus robur i Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Leszno	teren zabytkowego parku
6	Aleja 53 drzew: Lipa drobnolistna - Tilia cordata (36 szt.) i Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior (17 szt.)	Leszno	wzdłuż drogi gruntowej prowadzącej od ulicy Błońskiej w kierunku wsi Białuty
7	Grupa 3 drzew: Topola biała (Populus alba), Kasztanowiec pospolity (Aesculus hippocastanum) i Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis)	Leszno-Karpinek	na terenie parku Karpinek
8	Dąb szypułkowy - Quercus robur (Dąb Zygmunta Padlewskiego)	Ławy	obok zabudowań gospodarczych
9	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Ławy	na polu ornym, ok. 100 m na południe od drogi wiejskiej
10	Grupa 30 drzew: Dąb szypułkowy - Quercus robur	Ławy	wzdłuż wschodniego skraju lasu oraz po lewej stronie drogi leśnej biegnącej od miejscowości Ławy w kierunku zachodnim
11	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Łubiec	na działce rolnej, przy południowo-zachodniej granicy wsi Łubiec w pobliżu zabudowań p. Wydymajera
12	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Powązki	przy skrzyżowaniu dróg łączących wsie Szymanówek, Korfowe, Powązki (przy lipie stoi zabytkowy dębowy krzyż)
13	Grupa 10 Dębów szypułkowych - Quercus robur	Roztoka	na północ od drogi Błonie-Kazuń wzdłuż drogi do wsi Roztoka i kanału Zaborowskiego
14	Aleja 118 drzew z gatunku Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	Wąsy	na terenie gminy Leszno wzdłuż drogi łączącej szosę Błonie-Leszno z wsią Wąsy, na odcinku od skrzyżowania wymienionych dróg na długości 650 m
15	Modrzew polski - Larix decidua subsp. polonica	Wilkowa Wieś	na działce rolnej, obok zabudowań gospodarskich, w odległości ok 100 m na północ
16	Olsza czarna – Alnus glutinosa	Zaborów	teren zabytkowego parku
17	Grupa 2 drzew: Grab pospolity (Carpinus betulus) i Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	Zaborów	w zabytkowym parku

Źródło: dane UG Leszno

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno

Cele, kierunki interwencji oraz zadania określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021 – 2024 z perspektywą do 2028 r. skupiają się w następujących obszarach interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Gospodarka wodno-ściekowa,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Pola elektromagnetyczne,
6. Ochrona gleb,
7. Gospodarowanie odpadami,
8. Zasoby przyrodnicze,
9. Zasoby geologiczne,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Dla każdego z ww. obszarów interwencji określono cele, kierunki interwencji oraz zadania.

KIERUNEK INTERWENCJI 1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
- Ograniczenie niskiej emisji,
- Montaż instalacji OZE.

Zadania:

1. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Leszno,
2. Termomodernizacja budynku Hali sportowej w Lesznie,
3. Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno,
4. Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno II,
5. Instalacje OZE na terenie gminy.

KIERUNEK INTERWENCJI 2. Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów

Kierunki interwencji:

- Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego.

Zadania:

1. Przebudowa nawierzchni ul. Południowej w Zaborowie i Feliksowie,
2. Przebudowa ulicy Podleśnej w Grądach,
3. Przebudowa ulicy Leśnej w Wyględach,
4. Przebudowa drogi nr 410426W w Gawartowej Woli,
5. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej we wsi Łubiec,
6. Prowadzenie remontów nawierzchni, wynikających z realizowanych corocznych przeglądów stanu nawierzchni drogowej.

KIERUNEK INTERWENCJI 3. Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Modernizacja stacji uzdatniania wody,
- Rozwój infrastruktury ściekowej,
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.

Zadania:

1. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Czarnowie,
2. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Feliksowie,
3. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Gawartowej Woli,
4. Budowa kanalizacji sanitarnej,
5. Budowa oczyszczalni ścieków.

KIERUNEK INTERWENCJI 4. Gospodarowanie wodami

Cel: Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych oraz powierzchniowych

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych,
- Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia.

Zadania:

1. Monitoring wód podziemnych i powierzchniowych zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego,
2. Optymalizacja zużycia wody poprzez zapobieganie stratom wody na przesyle oraz wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle i oszczędne korzystanie z wody przez indywidualnych użytkowników.

KIERUNEK INTERWENCJI 5. Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Kierunki interwencji:

- Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych.

Zadania:

- Monitoring pól elektromagnetycznych.

KIERUNEK INTERWENCJI 6. Ochrona gleb

Cel: Ochrona gleb

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości gleb na terenie gminy.

Zadania:

1. Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych,
2. Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne.

KIERUNEK INTERWENCJI 7. Gospodarowanie odpadami

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Kontrola jakości gospodarki odpadami,
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Zadania:

1. Nadzór nad prawidłowym systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów,
2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest,
3. Minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie.

KIERUNEK INTERWENCJI 8. Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona walorów przyrodniczych

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów przyrodniczych,
- Edukacja ekologiczna.

Zadania:

1. Nasadzanie drzew na terenie gminy,
2. Edukacja ekologiczna,
3. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

KIERUNEK INTERWENCJI 9. Zasoby geologiczne

Cel: Ochrona zasobów geologicznych

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie nielegalnemu wydobywaniu kopalin.

Zadania:

1. Ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin.

KIERUNEK INTERWENCJI 10. Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ograniczenie zagrożeń związanych z poważnymi awariami

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie poważnym awariom.

Zadania:

1. Zakup samochodu ratowniczo gaśniczego dla OSP Zaborów,
2. Zakup sprzętu ochrony indywidualnej.

Wszystkim zadaniom wyznaczonym w POŚ przypisano szacowany termin realizacji. Część zadań była do zrealizowania w konkretnych latach, pozostałe działania miały charakter ciągły. Ze względu na to, że niniejszy *Raport* obejmuje okres sprawozdawczy od 01.01.2021 r. do 31.12.2024 r., w dokumencie przeanalizowano realizację zadań w tym przedziale czasowym.

Poniższa tabela przedstawia stopień realizacji działań z zakresu ochrony środowiska realizowanych na terenie Gminy Leszno w latach 2021-2024. Wynikają one bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

Tabela 4. Stopień realizacji zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Stopień realizacji zadania (wykonane/ w trakcie realizacji/ nie wykonane)	Okres realizacji zadania	Opis zadania	Wartość wskaźnika		Poniesione nakłady finansowe [zł]	Źródła finansowania
Ochrona klimatu i jakości powietrza									
1	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Leszno	Gmina Leszno	wykonane	I etap 2015 II etap 2016 III etap 2020-2022	1) Wymiana istniejącego źródła ciepła na gazową pompę ciepła powietrze/woda, wymiana instalacji centralnego ogrzewania, w tym montaż grzejników z zaworami termostatycznymi/ klimakonwektorów, zastosowanie systemu zarządzania energią. 2) Modernizacja systemu przygotowania c.w.u. – wymiana podgrzewaczy elektrycznych na nowe zasilane z ogniw PV. 3) Ocieplenie ścian zewnętrznych murowanych. 4) Ocieplenie nieocieplonego stropodachu. 5) Ocieplenie ścian zewnętrznych szkieletowych. 6) Wymiana drzwi zewnętrznych. 7) Wymiana okien na okna z nawiewnikami. 8) Montaż dodatkowych rolet na 68 szt. okien. 9) Przebudowa wiatrołapu.	Liczba budynków podanych termomodernizacji (szt.)	1	1 597 191,33	środki własne oraz współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej IV „Przejsie na gospodarkę niskoemisyjną” Działania 4.2 „Efektywność energetyczna” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
2	Termomodernizacja budynku Hali sportowej w Lesznie	Gmina Leszno	nie wykonane	-	Wykonano dokumentację jednak zrezygnowano z realizacji	Liczba budynków podanych termomodernizacji (szt.)	0	-	-
3	Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno	Gmina Leszno	wykonane	2019-2023	Projekt polegał na wymianie źródeł ciepła o niskiej sprawności (kocioł centralnego ogrzewania na paliwo stałe) na automatyczne kotły na biomasę oraz gazowe. Przedmiotem projektu jest również wybudowanie instalacja urządzeń pomp ciepła, fotowoltaicznych oraz solarnych na obiektach mieszkalnych. Działanie ma na celu podniesienie efektywności energetycznej domów mieszkalnych oraz redukcję emisji CO ₂ i PM10 do atmosfery. Projekt ma charakter parasolowy – realizowany będzie za pośrednictwem Gminy Leszno. Odbiorcami końcowymi projektu są mieszkańcy Gminy Leszno (gospodarstwa domowe). Miejsmem realizacji projektu są miejscowości należące do Gminy.	Liczba urządzeń podanych wymianie (szt.)	22	519 667,92	Projekt dofinansowany był na podstawie umowy nr RPMA.04.03.01-14-b127/18-00 z dnia 04.09.2019 r. pomiędzy Województwem Mazowieckim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Mazowieckiego w imieniu którego działa Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, a Gminą Leszno ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej IV „Przejsie na gospodarkę niskoemisyjną” Działania 4.3 ”Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza” Poddziałania 4.3.1 „Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.
4	Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno II	Gmina Leszno	nie wykonane	-	-	Liczba urządzeń podanych wymianie (szt.)	0	-	-

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Stopień realizacji zadania (wykonane/ w trakcie realizacji/ nie wykonane)	Okres realizacji zadania	Opis zadania	Wartość wskaźnika		Poniesione nakłady finansowe [zł]	Źródła finansowania
Zagrożenia hałasem									
5	Przebudowa nawierzchni ul. Południowej w Zaborowie i Feliksowie	Gmina Leszno	wykonane	2019-2021	Zadanie polegające na wykonaniu nawierzchni asfaltowej wraz z poboczem oraz odwodnieniem, realizowane w trzech etapach.	Długość przebudowanych dróg (km)	ok. 1,5	858 311,22	dwa etapy dofinansowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego, jeden etap środki własne
6	Przebudowa ulicy Podleśnej w Grądach	Gmina Leszno	wykonane	2019-2022	Zrealizowano inwestycję w zakresie jezdni, poboczy, budowy chodników i infrastruktury: budowy sieci kanalizacji deszczowej z przykanalikami, przebudowy sieci gazowej oraz linii teletechnicznej.	Długość przebudowanych dróg (km)	ok. 0,9	206 024,70	środki własne
7	Przebudowa ulicy Leśnej w Wyględach	Gmina Leszno	wykonane	2019-2023	Zrealizowano inwestycję w zakresie budowy jezdni, zjazdów, poboczy, chodników i infrastruktury: budowy sieci kanalizacji deszczowej z przykanalikami i wylotem W1, budowę oświetlenia ulicznego, rozbiórkę i budowę sieci gazowej, wodociągowej oraz linii teletechnicznej, rozbiórki i budowy sieci elektroenergetycznych nn i SN oraz stacji transformatorowej.	Długość przebudowanych dróg (km)	ok. 0,7	6 128 957,40	środki własne
8	Przebudowa drogi nr 410426W w Gawartowej Woli	Gmina Leszno	nie wykonane	-	W 2020 roku wykonano tylko dokumentację (14 760 zł), zrezygnowano z budowy ze względu na wysokie koszty.	Długość przebudowanych dróg (km)	0	-	-
9	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej we wsi Łubiec	Gmina Leszno	nie wykonane	-	W 2020 roku opracowano dokumentację projektowo - kosztorysową na przebudowę drogi (24 354 zł).	Długość przebudowanych dróg (km)	0	-	-
10	Prowadzenie remontów nawierzchni, wynikających z realizowanych corocznych przeglądów stanu nawierzchni drogowej	Zarządcy dróg	wykonane	2021-2024	Usługi remontowe dróg publicznych w gminie Leszno.	Długość przebudowanych dróg (km)	8,3	środki własne - 6 553 823,80 fundusz sołecki - 699 609,63	środki własne, fundusz sołecki
Gospodarka wodno-ściekowa									
11	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Czarnowie	Gmina Leszno	w trakcie realizacji	od 2020	Dotychczas opracowano dokumentację przebudowy stacji uzdatniania wody oraz wykonano dodatkowe ujęcie. W ramach inwestycji planuje się przebudowę SUW w Czarnowie wraz z niezbędną infrastrukturą oraz wymianą urządzeń.	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)	1	311 174,55	środki własne
12	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Feliksowie	Gmina Leszno	nie wykonane	-	W 2020 roku wykonano koncepcję	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)	0	-	-

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Stopień realizacji zadania (wykonane/ w trakcie realizacji/ nie wykonane)	Okres realizacji zadania	Opis zadania	Wartość wskaźnika		Poniesione nakłady finansowe [zł]	Źródła finansowania
13	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Gawartowej Woli	Gmina Leszno	wykonane	2020-2024	W ramach inwestycji „Przebudowa stacji uzdatniania wody w Gawartowej Woli” przebudowano SUW w Gawartowej Woli wraz z niezbędną infrastrukturą, wymieniono urządzenia. W ramach zadania wykonano dokumentację projektową, wykonano roboty budowlane wraz z infrastrukturą towarzyszącą, dostarczono i zamontowano urządzenia, opłacono inspektorów nadzoru inwestorskiego.	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)	1	4 630 000,00	środki własne
14	Budowa kanalizacji sanitarnej	Gmina Leszno	w trakcie realizacji	2022-2024	W ramach inwestycji wybudowano odcinek sieci kanalizacyjnej w ul. Stołecznej w Zaborówku; zaprojektowano sieć kanalizacyjną w ul. Widokowej i Marysieńki w Lesznie; zaprojektowano odcinek sieci kanalizacyjnej w ul. Polnej w Lesznie - aktualnie trwa budowa tegoż odcinka sieci.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km)	0,526	430 000,00	środki własne
15	Budowa oczyszczalni ścieków	Gmina Leszno	w trakcie realizacji	od 2020	Opracowano PFU wraz z pozyskaniem decyzji środowiskowej. Z uwagi na zmianę uwarunkowań technicznych planuje się wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz wybudowanie oczyszczalni ścieków.	Liczba mieszkańców (RLM)	-	153 710,91	środki własne
Gospodarowanie wodami									
16	Monitoring wód podziemnych i powierzchniowych zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego	WIOŚ, PIG	wykonane	2022-2023	Na podstawie badań państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) prowadzonych w latach 2022-2023 została wykonana klasyfikacja wskaźników jakości wód dla jcwp RW przebiegających w granicach Gminy Leszno. Na terenie Gminy Leszno znajduje się 1 punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych nr 8549, w którym na podstawie badań przeprowadzonych w 2022 roku w ramach monitoringu operacyjnego stwierdzono III klasę jakości oznaczającą dobry stan chemiczny.	Liczba przeprowadzonych monitoringów	2	-	-
17	Optymalizacja zużycia wody poprzez zapobieganie stratom wody na przesyle oraz wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle i oszczędne korzystanie z wody przez indywidualnych użytkowników	Mieszkańcy, podmioty gospodarcze	wykonane	2020-2024	Modernizacja SUW w Gawartowej Woli wpłynęła na optymalizację zużycia wody poprzez zapobieganie stratom wody.	Liczba zadań (szt.)	1	koszty ujęte w pozycji 14.	środki własne
Pola elektromagnetyczne									
18	Monitoring pól elektromagnetycznych	WIOŚ	wykonane	2021	W 2021 roku na terenie Gminy Leszno znalazł się jeden punkt monitoringu badawczego. W wyniku przeprowadzonych pomiarów pól elektromagnetycznych nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku (wartość	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne (szt.)	0	-	-

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Stopień realizacji zadania (wykonane/ w trakcie realizacji/ nie wykonane)	Okres realizacji zadania	Opis zadania	Wartość wskaźnika		Poniesione nakłady finansowe [zł]	Źródła finansowania
					wskaźnika WME w żadnym z punktów nie przekroczyła wartości 1).				
Ochrona gleb									
19	Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych	ARiMR	wykonane	-	Istnieje Zbiór zaleceń dobrej praktyki rolniczej do dobrowolnego stosowania, mający na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.	Liczba zadań (szt.)	1	-	-
20	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne	Mieszkańcy	-	-	W związku z tym, że zadanie było skierowane do mieszkańców gminy jest trudne do zweryfikowania.	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych (%)	-	-	-
Gospodarowanie odpadami									
21	Nadzór nad prawidłowym systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	Gmina Leszno	wykonane	2021-2024	Zgodnie z Analizą stanu gospodarki odpadami za lata 2021-2024 oraz osiągniętymi poziomami recyklingu w latach 2021-2024 zauważa się poprawę gospodarowania odpadami na terenie gminy. W 2024 roku osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł 47,84 %. Dla porównania w 2021 roku wartość ta wynosiła 45,15%.	Procent mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych (%)	100	Łączny koszt utrzymania systemu gospodarki odpadami komunalnymi - 19 306 346,93	środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczane przez mieszkańców, środki z budżetu gminy
22	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Leszno	wykonane	2021-2024	2021 rok: odebrano 106,34 tony za kwotę 42 536,00 zł; 2022 rok: odebrano 80,37 ton za kwotę 34 016,46 zł; 2023 rok: odebrano 67,715 ton za kwotę 39 535,49 zł.	Masa usuniętych wyrobów (Mg/rok)	254,425	116 087,95	środki własne, WFOŚiGW
23	Minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie	Wytwórcy odpadów	w trakcie realizacji	2021-2024	-	Prawidłowe zagospodarowanie osadów ściekowych (%)	0	-	0
Zasoby przyrodnicze									
24	Nasadzanie drzew na terenie gminy	Gmina Leszno	wykonane	2021-2024	Nasadzenia drzew na terenach zielonych oraz w pasach dróg gminnych	Liczba nasadzeń (szt.)	532	77 163,40	środki własne
25	Edukacja ekologiczna	Gmina Leszno, organizacje pozarządowe	wykonane	2021-2024	Rok 2021 - Edukacja ekologiczna dzieci w zakresie ochrony środowiska naturalnego ze szczególnym uwzględnieniem zasad selektywnej zbiórki odpadów, a także rozwijania wyobraźni i kreatywności dzieci; Rok 2022 - Program edukacyjny „Nie dla SMOGU”; Rok 2023 - Program edukacyjny Eko Dzieciaki; Rok 2024 - Program edukacyjny „Nie dla SMOGU”, spektakl ekologiczny „Drzewo życia”.	Liczba zadań (szt.)	5	15 400,00	środki własne
26	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Starosta Warszawski Zachodni	wykonane	2024	W momencie tworzenia Programu Ochrony Środowiska w 2018 roku powierzchnia lasów prywatnych wynosiła 180,68 ha, obecnie jest to 170,75 ha.	Powierzchnia lasów prywatnych (ha)	170,75	-	osoby prywatne

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Stopień realizacji zadania (wykonane/ w trakcie realizacji/ nie wykonane)	Okres realizacji zadania	Opis zadania	Wartość wskaźnika		Poniesione nakłady finansowe [zł]	Źródła finansowania
Zasoby geologiczne									
27	Ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy	-	-	-	Punkty nielegalnego wydobycia kopalin (szt.)	-	-	-
Zagrożenie poważnymi awariami									
28	Zakup samochodu ratowniczo gaśniczego dla OSP Zaborów	Gmina Leszno, WFOŚiGW, Powiat	wykonane	2021	zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Zaborów	Liczba zakupionych samochodów (szt.)	1	1 199 988,00	WFOŚiGW, środki własne, Urząd Marszałkowski, KSRG
29	Zakup sprzętu ochrony indywidualnej	Gmina Leszno, Powiat	wykonane	2021-2024	zakup sprzętu ochrony indywidualnej	Liczba zrealizowanych zadań (szt.)	1	139 874,00	środki własne, Urząd Marszałkowski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Leszno

4. Działania edukacyjne prowadzone na terenie gminy

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu jest prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

Edukacja ekologiczna jest koncepcją kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. Ważnym elementem jest łączenie wiedzy przyrodniczej z humanistyczną oraz działaniami praktycznymi. Problem niewystracającej wiedzy w zakresie ochrony środowiska jest widoczny w stosowanej przez przedsiębiorców technologii (braku polityki segregacji odpadów, braku wystarczającej ilości odpowiednich jakościowo składowisk odpadów, braku dobrych nawyków społecznych itp.), jak i wyrobienia w społeczeństwie szacunku do otaczającej przyrody.

Na terenie Gminy Leszno w latach 2021-2024 przeprowadzono następujące działania edukacyjne:

- Rok 2021 - przeprowadzenie programu edukacyjnego (warsztaty) dla Szkoły Podstawowej im. Powstańców 1863 r. w Zaborowie.

Edukacja ekologiczna dzieci prowadzona była głównie w zakresie ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem zasad selektywnej zbiórki odpadów.

- Rok 2022 - przeprowadzenie programu edukacyjnego (warsztaty) NIE dla SMOGU dla Szkoły Podstawowej im. Stefana Batorego w Lesznie.

Edukacja ekologiczna dzieci prowadzona była głównie w zakresie ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem zasad selektywnej zbiórki odpadów i zanieczyszczenia powietrza.

- Rok 2023 - przeprowadzenie programu edukacyjnego (warsztaty) Eko Dzieciaki dla Publicznego Przedszkola nr 1 Leśne Skrzaty w Lesznie.

Edukacja ekologiczna dzieci prowadzona była przede wszystkim w zakresie ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem zasad selektywnej zbiórki odpadów i zanieczyszczenia powietrza.

- Rok 2024 - Program edukacyjny „Nie dla SMOGU” oraz spektakl ekologiczny „Drzewo życia”.

5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Na terenie Gminy Leszno w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.” wyznaczono 29 pełnowymiarowych zadań, z których 18 udało się w całości zrealizować. Stopień realizacji zadań można określić zatem na 60%. 4 zadania są obecnie w trakcie realizacji. Wśród działań niezrealizowanych 2 są niezależne od gminy i trudne do zweryfikowania gdyż podmiotem odpowiedzialnym za realizację był Okręgowy Urząd Górniczy i mieszkańcy gminy. Zrealizowane zadania dotyczyły m.in. termomodernizacji budynku Urzędu Gminy, wymiany źródeł ciepła o niskiej sprawności, przebudowy ulic, modernizacji stacji uzdatniania wody, usuwania wyrobów azbestowych czy edukacji ekologicznej. Należy jednak zauważyć, że Gmina Leszno w latach 2021-2024 realizowała również szereg innych działań z zakresu ochrony środowiska, które nie zostały ujęte w Programie Ochrony Środowiska.

Tabela 5. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska

Status zadania	Ilość zadań
Brak realizacji	7
W trakcie realizacji	4
Zrealizowane	18
RAZEM	29

Źródło: opracowanie własne

5.1 Ocena finansowania zamierzeń Programu Ochrony Środowiska

Zadania, które zrealizowano w latach 2021-2024 przez Urząd Gminy Leszno w ramach Programu Ochrony Środowiska sfinansowano w większości ze środków własnych gminy oraz dofinansowania pochodzącego z WFOŚiGW, Urzędu Marszałkowskiego oraz środków unijnych.

Łącznie na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Leszno w latach 2021-2024 wydano **42 943 331,74 zł**. Najwięcej środków wydano na działania z obszaru gospodarowania odpadami - 19 422 434,88 zł, zagrożeń hałasem (modernizacja dróg) - 14 446 726,75 zł, a także z zakresu gospodarki wodno-ściekowej - 5 524 885,46 zł.

Tabela 6. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2021-2024

Obszar interwencji	Poniesione wydatki [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	2 116 859,25
Zagrożenia hałasem	14 446 726,75
Gospodarka wodno-ściekowa	5 524 885,46
Gospodarowanie wodami	-
Pola elektromagnetyczne	-
Ochrona gleb	-
Gospodarowanie odpadami	19 422 434,88
Zasoby przyrodnicze	92 563,40
Zasoby geologiczne	-
Zagrożenie poważnymi awariami	1 339 862,00
łącznie	42 943 331,74

Źródło: opracowanie własne

5.2 Ocena systemu monitoringu

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.” w ocenie postępu wdrażania Programu oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych. Służą temu raporty z realizacji programów ochrony środowiska, które należy sporządzać co dwa lata i przedstawiać je Radzie Gminy, a następnie Zarządowi Powiatu. Gmina Leszno wywiązuje się z powyższych założeń, przygotowując m.in. niniejszy raport.

W celu zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie Gminy Leszno w poniższej tabeli przedstawiono te wskaźniki monitoringu, dla których można było określić stan aktualny oraz odnieść się do lat ubiegłych, w celu porównania poszczególnych wartości. Biorąc pod uwagę poniższe dane, można zauważyć, że część wskaźników uległa poprawie natomiast część z nich pogorszyła się na przestrzeni ostatnich lat.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024

Tabela 7. Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno

Mierniki stanu środowiska/zmiany presji na środowisko	Rok 2019	Rok 2021	Rok 2023	Trend zmian
Zasoby przyrodnicze				
Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	69,6	69,6	69,6	-
Liczba pomników przyrody [szt.]	20	19	17	↓
Liczba nasadzeń drzew [szt.]	0	47	125	↑
Powierzchnia lasów [ha]	5 087,01	5 087,41	5 089,89	↑
Lesistość [%]	40,7	40,7	40,7	-
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej [ha]	4,55	4,55	4,84	↑
Wody powierzchniowe i podziemne				
Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	1 477	1 656	1 743	↑
Oczyszczalnie przydomowe [szt.]	61	90	100	↑
Ścieki oczyszczane w ciągu roku [dam ³]	285	346	344	↑
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	3 254	3 507	3 590	↑
Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności	31,9	32,1	32,4	↑
Budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej - w % ogółu budynków mieszkalnych	23,5	23,1	22,5	↓
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	8 588	9 299	9 578	↑
Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	84,1	85,1	86,5	↑
Budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej - w % ogółu budynków mieszkalnych	80,9	82,5	82,1	↑
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	40,6	35,6	37,5	↓
Powietrze atmosferyczne				
Odbiorcy gazu [gosp.]	1 816	2 173	2 327	↑
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	1 110	1 292	1 699	↑
Zużycie gazu na 1 mieszkańca [kWh]	2 774,4	3 258,0	2 895,8	↑
Gospodarka odpadami				
Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne [t]	2 632,52	2 840,50	2 910,45	↑
Masa odpadów zebranych selektywnie [t]	2 134,69	2 596,04	2 652,87	↑
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]	44,8	47,8	47,7	↑
Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]	468	499	506	↑

źródło: dane GUS

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024

Tabela poniżej przedstawia wskaźniki monitoringu realizacji zadań ujętych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”.

Tabela 8. Wskaźniki monitoringu realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Zadanie	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika zakładana	Wartość wskaźnika po realizacji zadania
1	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Leszno	Liczba budynków podanych termomodernizacji (szt.)	2	1
2	Termomodernizacja budynku Hali sportowej w Lesznie	Liczba budynków podanych termomodernizacji (szt.)		
3	Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno	Liczba urządzeń podanych wymianie (szt.)	13	22
4	Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno II	Liczba urządzeń podanych wymianie (szt.)	16	0
5	Przebudowa nawierzchni ul. Południowej w Zaborowie i Feliksowie	Długość przebudowanych dróg (km)	1,3	ok. 1,5
6	Przebudowa ulicy Podleśnej w Grądach	Długość przebudowanych dróg (km)	0,9	ok. 0,9
7	Przebudowa ulicy Leśnej w Wyględach	Długość przebudowanych dróg (km)	0,7	ok. 0,7
8	Przebudowa drogi nr 410426W w Gawartowej Woli	Długość przebudowanych dróg (km)	0,5	0
9	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej we wsi Łubiec	Długość przebudowanych dróg (km)	1,2	0
10	Prowadzenie remontów nawierzchni, wynikających z realizowanych corocznych przeglądów stanu nawierzchni drogowej	Długość przebudowanych dróg (km)	>1	8,3
11	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Czarnowie	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)	3	2
12	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Feliksowie	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)		
13	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Gawartowej Woli	Liczba stacji podanych modernizacji (szt.)		
14	Budowa kanalizacji sanitarnej	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km)	7	0,526
15	Budowa oczyszczalni ścieków	Liczba mieszkańców (RLM)	9550	-
16	Monitoring wód podziemnych i powierzchniowych zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego	Liczba przeprowadzonych monitoringów	1	2
17	Optymalizacja zużycia wody poprzez zapobieganie stratom wody na przesyle oraz wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle i oszczędne korzystanie z wody przez indywidualnych użytkowników	Liczba zadań (szt.)	1	1

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024

Lp.	Zadanie	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika zakładana	Wartość wskaźnika po realizacji zadania
18	Monitoring pól elektromagnetycznych	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne (szt.)	0	0
19	Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych	Liczba zadań (szt.)	1	1
20	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych (%)	100	-
21	Nadzór nad prawidłowym systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	Procent mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych (%)	100	100
22	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Masa usuniętych wyrobów (Mg/rok)	120	254,425
23	Minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie	Prawidłowe zagospodarowanie osadów ściekowych (%)	100	0
24	Nasadzanie drzew na terenie gminy	Liczba nasadzeń (szt.)	>10	532
25	Edukacja ekologiczna	Liczba zadań (szt.)	>1	5
26	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Powierzchnia lasów prywatnych (ha)	180,68	170,75
27	Ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin	Punkty nielegalnego wydobycia kopalin (szt.)	0	-
28	Zakup samochodu ratowniczo gaśniczego dla OSP Zaborów	Liczba zakupionych samochodów (szt.)	1	1
29	Zakup sprzętu ochrony indywidualnej	Liczba zrealizowanych zadań (szt.)	1	1

źródło: opracowanie własne

6. Podsumowanie

W Gminie Leszno w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2024 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska podjęto się realizacji dużej części zadań wynikających z planu operacyjnego ww. Programu. Wyznaczono 29 zadań, z czego 18 udało się zrealizować (60% wyznaczonych zadań), a 4 są w trakcie realizacji. Należy w tym miejscu podkreślić, że gmina poza działaniami wskazanymi do realizacji w Programie Ochrony Środowiska przeprowadziła również szereg innych działań z zakresu ochrony środowiska. Ponadto realizacja części zadań jest uzależniona od zaangażowania mieszkańców oraz przedsiębiorców, a także zależna od innych instytucji – tutaj zadaniem gminy jest jedynie monitorowanie tych działań.

Większość branych pod uwagę wskaźników monitoringu uległo poprawie, m.in. wzrosła liczba osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej i wodociągowej w % ogółu ludności, zwiększyła się powierzchnia lasów, liczba odbiorców gazu ogrzewających mieszkania gazem z roku na rok jest większa, a także wzrosła liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków.

Podczas aktualizacji Programu Ochrony Środowiska, wyznaczając zadania, należy skupić się na wszystkich elementach środowiska, brać pod uwagę inwestycje przeprowadzane w latach poprzednich, a także zachować spójność z innymi dokumentami prawa lokalnego.

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Leszno na tle gmin sąsiednich	5
Rysunek 2. Liczba mieszkańców Gminy Leszno w latach 2000-2023	6
Rysunek 3. Liczba mieszkańców Gminy Leszno w latach 2000-2023 w podziale na płeć	7
Rysunek 4. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie Gminy Leszno w latach 2000-2023	7
Rysunek 5. Liczba budynków mieszkalnych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023.....	8
Rysunek 6. Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²] zlokalizowanych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023.....	9
Rysunek 7. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Leszno w latach 2008-2023	9

Spis tabel

Tabela 1. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Leszno w latach 2010-2023.....	8
Tabela 2. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 na terenie Gminy Leszno w 2023 roku.....	10
Tabela 3. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Leszno	13
Tabela 4. Stopień realizacji zadań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska	19
Tabela 5. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska	25
Tabela 6. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2021-2024.....	26
Tabela 7. Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno	27
Tabela 8. Wskaźniki monitoringu realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Leszno na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku	28